

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előzetes ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.
 AVAV Egyes szám ára 1500 korona. AVAV

Helye:

Debreczen az. ill. város és a tisztánlátás református egyházközség központosított kiadványának kiadójaként.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debreczen az. ill. város és a tisztánlátás református egyházközség központosított kiadványának kiadójaként. Telefonszám: 4.

Az eszmék világában

csakugy, mint az anyagiban — írja a mult század egyik legszelebb látókörű s legtapasztaltabb magyarja, Pulszky Ferenc. — nincs megállapodás, egy nemzedék sem hasonlít tökéletesen ahhoz, mely megelőzte, a szavak, a jelvények értelme változik időnként; ami negyven év előtt forró vágyaink célja volt, azzal most alig gondolunk. Aki a divat történelmét tanulmányozta, tudja, hogy a magas tetejű kalap a 18-ik század végén Franklin quaker kalapjának franciára fordított mintájából vette eredetét s a szabadelvűség, a köztársasági eszmény, a forradalom jelvényének tartott, mely a rendőrség figyelmét vonta magára és sok helyen közigazgatási uton tiltatott el s később a korrekt szalonruha nélkülözhetetlen kelléke lett. Így 1839-ben liberálisnak lenni annyit jelentett, mint az ellenzékhez tartozni, lemondani a reményről, hogy az ember hivatalt nyerhesen, kitenni magát a feladók titkos rágalmainak, a hivatalos körök gúnyjának, melyek még egy külföldre szülő utlevél elnyerésénél is nehézségeket csináltak. Most meg — a 19-ik század végén — a reakció veszi fel a szabadelvűség nevét és sok öreg pécovics, ki még a régi idők értelmezését nem tudta elfelejteni, nagyban csodálkozik, hogy őt is szabadelvűnek nevezik, mindamellett, hogy nézeteit soha nem változtatta meg, hiszen csak az elnevezés értelme lett különböző.

Ahogy az 1839-től fogva eltelt ötven esztendő alatt megváltozni látta Pulszky a szabadelvűség közelebbi fogalmát és a táborhoz tartozóknak körét, éppen úgy látjuk változni mi is az azóta letelt félszázad alatt. Ő látta a szabadelvűségnek elnyomottból, üldözöttségből, lenézettből uralkodóvá lételeit és ezzel kapcsolatban azt, hogy a csodálkozó sok öreg pécovicson kívül is egy egész sereg olyan ember helyezkedett el a szabadelvűség táborában, akinek ahoz valójában nem volt semmi köze, de mivel divat volt szabadelvűnek lenni, vagy legalább annak nevezetnie, elviselhetetlen lett volna nem tartozni a szabadelvűek közé. Mi meg láttuk és magunkon tapasztaltuk az uralomról aláhanyatlott szabadelvűségnek ismét megvetetté, üldözötté, kigúnyoltá váltát. Láttunk szabadelvű eszmékörben felnőtt s más ideológiát már magáévá tenni nem is bíró embereket a liberálisok üldözői között s valóban nehéz volna eldönteni, azon kell-e inkább csodálkozni, hogy a liberális cég alatt felerősödött egyének mint lettek a szabadelvűség ellenségei és a liberálisok üldöinkább, hogy az elnevezések és fogalmak változásával hogyan szidalmaztatnak liberálisokként olyanok, akik ugyan soha szabadelvűek nem voltak, de a maguk meggyökeresedett nézeteihez

ragaszkodva, a mai kor fogalmait szerint mégis liberálisoknak ítéltetnek.

Ha az eszmék világában bekövetkező eme nagy változásokat figyelembe vesszük, egyáltalán nincsen okunk nem a magunk eszményeinek jövődó sorsa miatt aggódnunk, sem az új nemzedéknek a mieinkkel ellentétes eszmények szolgálatáért kárhoznunk. Akkor, amikor a mostani ifjuság a mi

életkorunkba jut, éppen úgy más eszmények lesznek uralmon, mint ahogy a mieinkhez képest mások az övéik s rem lehetetlen, hogy az unokáink törekvéseit mi fogjuk védelmezni a fiainkkal szemben. Amint a mostani ifjuság ideáljai közelebb állnak az apáinkéihoz, mint a mieinkhez.

Eszméket sem fenntartani, sem agyonnyomni erőszakkal sohasem lehetett.

Schandl Károlyt bizták meg a földmivelésügyi tárca vezetésével.

Budapest, okt. 18. A kormányzó a mai napon kelt elhatározásával Schandl Károly földmivelésügyi

államtitkárt bizta meg a földmivelésügyi tárca vezetésével.

A főiskolai tanulók ügye a nemzetgyűlés előtt.

Budapest, október 17. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök. Bejelenté, hogy Lendvai-Lehner István és Pakots József napirend előtti felszólalásra kértek és kaptak engedélyt.

Lendvai-Lehner helyesli a diákok viselkedését.

Lendvai-Lehner István a soproni főiskolai hallgatók ügyét teszi szóvá. Felolvassa a soproni hallgatók hozzá intézett levelet, melyben kilakadnak az ellen, hogy két zsidófajból származó egyén miatt — akikkel nem akarnak egy teremben ülni — lezárták az iskolát, 42 főiskolai hallgatótól megvonták a menzát.

A soproni egyetemi hallgatók fel-fogását magukéva tették. Felolvassa az Az Ujság mai számát, amely a soproni főispán nyilatkozatát hozza és amelyben a főispán kijelenti, hogy az akadémia ifjuságát a fajvédők izgatják erre az állásfoglalásra. Amennyiben ez a nyilatkozat meglel a valóságnak, akkor kénytelen a főispánnal szemben is kijelenteni, hogy semmiféle lúterszolgálatot és érintkezést nem tartanak fenn a fajvédők a soproni ifjusággal.

A fajvédők az okai az eseményeknek.

Pakots József: Szomorúsággal kénytelen megállapítani azokat az eseményeket, amelyek a soproni főiskola ügyével kapcsolatban történtek. Lendvai-Lehner István abban a szellemben tárgyalta ezt a dolgot, amely szellem idáig hajította a főiskolásokat. Ugy látja, hogy a fajvédők az okai a bekövetkezett eseményeknek. Ők izgatják fel folyton a bajtársi szövetségek révén a főiskolásokat, és ők akadályozzák meg azt, hogy az ifjuság nyomora ellenére is elzárkózzék a fajvédő gondolattal párhuzamban nem álló minden más befolyás elől. Kitér a tegnapi főiskolai sztrájk körülményeire.

Tudomása szerint a főiskolai ifjuság teljesen tájékozatlan volt arról, hogy miért nincs előadás az egyetemen és a főiskolákon. A budapesti központi egyetem rektora felelősségre vonta az izgató diákokat, a kik először tagadták, hogy igazoltatnak, majd később bevallották. — Szomorúsággal állapítja meg, hogy

a fővárosban minden egyetemen és főiskolán újból igazoltattak. (Nagy zaj a baloldalon.) Kérde, hol van az egyetemi szabadság? Megelőző intézkedésekre van szükség a jövő szempontjából. Szeretné tudni azt is, hogy milyen álláspontot foglal el a kormány a bajtársi szervezetekkel szemben. Nem szabad szabadságot engedni az ifjuságnak arra, hogy állandóan izgathasson. Hova jutunk, ha a nemzetgyűlés egy képviselője innen a parlamentből udvözli az ifjuságot, mert nem tanul? Az a gondolat, amelyet az a képviselő képvisel, megtehetővé teszi és veszteség. Szereti és sajnálja az ifjuságot, éppen ezért szomorúsággal látja, hogy az a gondolat, amelyet Lendvai képvisel, elvonja a tanulásból a fiatalágot és fegyvert ad a kezébe, hogy Budaörs körül a király ellen emelje fel azt. Ez a politika szül ilyen eseményeket, mint a soproni eset. Csonkamagyarországot csak a kultura fegyvereivel lehet megvédeni, de a fajvédők degenerálják az ifjuságot. — A bajtársi egyesületek gyűlöletre uszítanak. A magyar kultura, a nemzeti becsület, a konszolidáció érdekében kéri a kormányt, hogy preventív intézkedéseket tegyen, hogy ne történhessenek, hogy az egyetemi tanárok az ifjuság felszólítására kénytelenek legyenek abba hagyni a tanítást. — Lendvai közbeszólására azt mondja, hogy a fajvédő politika fékevesztett emberek megalkodott gondolata. Micsoda kultura az, amikor még a klímikára siető betegeket sem engedik be az igazoltató diákok.

A kultuszminiszter válasza.

Klebensberg Kunó gróf válaszol az interpellációra. A komolytalan vádakkal szemben megvédi az ifjuságot a parlamentben. Sajnálattal hallotta Lendvai István beszédében azt az éles támadást, amely izraelita honfitársainkkal szemben végig megnyilvánult, mert ezt a gondolatot nem lehet a művelt Európában képviselni. Mind a két felszólalás iskolapéldája annak, hogy nem szabad ilyen nagy kérdést pártpolitikai szempontból tárgyalni.

Aki a kérdést tárgyalatosan akarja kezelni, annak az egységes nemzeti szempontot kell szem előtt tartani. A magyar nemzet lábadozó beteg és mint ilyen, ingerlékeny. In-

gerlékeny az ifjuság is. Ez nem csoda, mert hiszen ha más nem is, a súlyos gazdasági helyzet és az ifjuság nyomora érhető lelkiállapotot teremtenek az ingerlékenységre. A jelenségeket, amelyek az ifjuságot a legnagyobb aggodalomba kergetik, jövő elhelyezkedésükre nézve, ő is mint kultuszminiszter régóta látja, állandó törekvése arra irányul, hogy a kilátástalan jövő kérdésében megoldást találjon. Ismételtén magához kérte az ifjuság vezetőit. Figyelmeztette őket, tárgyalt velük. Pakots azt mondja, hogy rosszul teszi a kultuszminiszter, hogy kéri az ifjuságot. Ki kell jelentenie, hogy igenis kéri. Az ifjuság aggodalmas hangulatából keletkezett a soproni incidens is. Az idén két izraelita hallgató iratkozott be. Megállapítja, hogy a numerus clausus nem terjed ki a soproni főiskolára, de ha kiterjedne, akkor sem lehetne szó a törvény megsértéséről, mert a numerus clausus esetén is 16 zsidó vallású hallgató iratkozhatna be a hallgatók létszámának tekintetbe vételével. A két zsidó vallású hallgató beiratkozásának fejleménye az volt, hogy a többi hallgatók először nem voltak hajlandók velük egy teremben ülni és érintkezni. — Később pedig meg kell állapítani, hogy nem durván elítárolták őket a teremből. Ennek lett a folytatása az iskola bezárása. Hangsúlyozza, hogy a pénzügyminiszter nem avatkozott be az izraelita vallású hallgatók érdekében a kérdésbe, hanem a rektorság közvetlenül járt el. A diákszervezetek révén a mozgalom áterjedt Budapestre is, ahol a bajtársi egyesületek elhatározták, hogy szimpáthiájuk jeléül egy napig sztrájkolnak. Ezt a határozatot ugyanaznap már nem tudták az összes bajtársaknak tudomására nozni és ezért álltak fel az egyes egyetemek és főiskolák épületei előtt a szövetségek kiküldöttel, hogy a határozatot nmindenkinek tudomására hozzák. Itt tehát nem igazolás volt a cél, hanem a határozat közlése.

Az egyetem vezetői azonnal intézkedtek és eljárásuk sikerrel járt, úgy, hogy további lépésekre nem volt szükség, azonban tettem preventív intézkedéseket is. Magamhoz kértem az ifjuság vezetőit. Megmondtam nekik, hogy érdemben nincsen igazuk, hogy két zsidó ifjut megakadályoznak abban, hogy az iskolát látogathassák. Arra kértem, hogy erkölcsi befolyásukkal hassanak oda, hogy további zavargások ne legyenek. Remélem, hogy további bajok nem lesznek. Rendkívül örülök annak, hogy a professzorok is segítségemre voltak. A legszigorubban jártam volna el akkor, ha esetleg a professzorok is népszerűség után vágyva, a mozgalmat támogatták volna. Szigorúan jártam volna el, mert amit meg tudok bocsátani az ifjuságnak, azt semmi esetre sem tudnám megbocsátani akkor, ha a dolog mögött tendenciát látnék. Alkotmányosan csak két tényező gyakorolhat befolyást a kormányra, még pedig a kormányzó és a nemzetgyűlés. Ezek azok az alkotmányos befolyások, amelyeknek a kormány engedhet.

A mozgalmaknak, bármilyen oldalról jönnek is azok, engedni nem fogok és ha olyan mozgalmakkal állanak szemben, amely a kormányt bármilyen tevékenységre, vagy annak abbahagyására akarja szorí-

tani, akkor a leghatározottabban lépnek fel ellene, mert ebben a tekintetben vége lenne mindennek, ha a kormányzó és a nemzetgyűlésen kívül a kormányt rá tudnák venni olyan intézkedések megtételére, amelyek a kormány lelkiismerete szerint a magyar nemzetnek nem állanak érdekében.

Pakots József személyes kérdésben kér szót. Kijelenti, hogy a politikai vérfertőzés kifejezést Lendvai és barátaira értette. Azt állítja, hogy nem a kultuszminiszter válaszolt itt, hanem a választási belügyminiszter. Ugyanazon szellem hatotta át beszédét, mint amilyen szellemenben intézte a választásokat. — Rendkívül finoman jellemezte azokat a cselekményeket, amelyek a soproni főiskolán, általában a tegnapi nap folyamán történtek. Mégis lényegében igazat adott neki. Végül gyengességgel vádolja a minisztert.

Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter: Beszédemben egész világosan megmondtam álláspontomat és azt, hogy nem fogok tűrni olyan mozgalmakat, amellyel a kormányt befolyásolni akarnák.

Ezután **Lendvai-Lehner István** szóval fel személyes kérdésben. Tiltakozik a politikai vérfertőzés kifejezés ellen.

Pakots József személyes kérdésben történt felszólalása után

Vége a napirendre kerül a sor.

A napirend szerint a fővárosi törvényjavaslat tárgyalására tértek át.

Klárk Ferenc az egészségügyi és lakásügyi viszonyok rendezését sürgeti. Panaszodik a villamos vasutnál uralkodó rendszerre. Munkanélküli segélyeket sürget. A javaslatot nem fogadja el.

Kabók Lajos a fővárosi törvényjavaslatot reakciónak mondja és ezért az általános tárgyalás alapjául sem fogadja el. A fővárosi üzemekben 28-30 százalékkal alacsonyabbak a munkabérek, mint más üzemekben. A fővárosi kizsákmányolja a munkásokat, holott jó példával kellene előljárni. A községi párt megbotlott a pusztulásra. Kijelenti, hogy ha ez a reakciós törvényjavaslat törvényerőre is emelkedik, nem kételkedik abban, hogy a szociáldemokrata párt kerül ki győztesen a választásokból.

Rövid vita után a többség az elnök indítványát fogadja el.

Az ülés fél 3 órakor ért véget.

Ne törje fejét
kereskedő, iparos, hanem fáradjon be kiadóhivatalunkba Kossuth-u. 2., ahol díjtalanul készítünk határsa és elmés hirdetés szöveget.

Az egyetemen minden csendes.

Az egyetemi tanács érélyes felhívása és a kultuszminiszter megnyugtató válasza után az előadások az összes karokon a szokott mederben folytak.

Vasárnap temetik Anatole Franceot.

Páris, okt. 17. Anatole France temetése a francia akadémiából a köztársaság elnökének jelenlétében vasárnap délután megy végbe.

A lengyel egyetemisták a Hortobágyon.

A csütörtökön este Debreczenbe érkezett lengyel egyetemi hallgatók, mint megírtuk, a tegnapi napot a Hortobágyon töltötték, ahol megtekintették a híres pusztát minden látványát.

Visszaérkezésük után szállásukra mentek, majd este 9 órakor az Arany bika kistermében tartott díszlátogatáson vettek részt. Az estélyt a „Csaba” bajtársi egyesület rendezte a vendégek tiszteletére.

A mai napot a város megszélesítésére szánják a tanulmányuton levő egyetemisták.

Ma avatják tiszteletbeli doktorrá gróf Degenfeld Józsefet.

Ismételten beszámoltunk már az érdemekben megőszült gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok doktorrá avatásának előkészületeiről.

Ma érkezett el az emlékezetes esemény napja, ugyanis ma délután 11 órakor lesz a nagy férfi avatása a kollégium dísztermében. A politikai tudományok doktorává avatandó egyházi és közéleti vezérferfiú ünneplésén a város és a Tiszántul társadalmának elitje megjelenik a hatóságok

vezetőivel és az érdeklődőkkel egyetemben.

Este fél kilenc órakor az ünnepelt tiszteletére negyven terítékes bankett lesz a Bikában, ahol az első pohárköszöntőt dr. Pap Károly rektor magnifikus fogja mondani Magyarország kormányzójára.

Az emlékezetes napra való tekintettel szombaton az egyetem összes karán az előadások szünetelnek.

Holnap kezdődik meg a bírák és ügyészek országos kongresszusa

Közel kétszáz résztvevő érkezik az ország különböző részéből. — A mai napon a várost tekintik meg, este pedig ismerkedés a Bikában.

Megírta már az Egyetértés, hogy az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület évi rendes közgyűlését e hó 19-én Debreczenben tartja meg. A napi események fontosságánál sokkal nevezetesebb élményt, a többszöri elhalasztás után örömmel várja Debreczen város közönsége.

A mai napon érkezik városunkba a gyűlésnek közel kétszáz résztvevője, akik már jóelőre bejelentették jövetelüket és számukra a dr. Mező Sándor, Buday bíró és Homola titkár által irányított helyi rendezőség az Arany Bikában és az Angol Királynőben kényelmes és előkelő szállásról gondoskodott.

A rendezőség tartalmas programról is gondoskodott a vendégek számára, úgy hogy a debreczeni látogatás, reméljük, jól eső emlékeket fog hagyni az országba szétszóródó bírák szívében.

A vendégek egy része ma délután a budapesti gyorsral, illetőleg a nyíregyházi személyvonattal, másik része pedig a pesti sze-

mély (14 óra 21 p.) és a pesti gyorsral (20 óra 31 p.) érkezik.

Délután a társaság egy része a Bikától 3 óra 15 percekor indul külön villamoson a klinikák megtekintésére.

Este 9 órakor ismerkedési estély a Bika üvegtermében, reggeli hatig meghosszabbított zárórával.

A vendégeket az állomásról az Arany Bika autója szállítja be a városba.

A gyűlésen a többek között az alábbi előkelőségek is részt vesznek: Wolff Károly a bírói és ügyészi egyesület elnöke, Ajthy közigazgatási bíró, dr. Gaál Endre a pestvidéki tszvk elnöke, dr. Osvald István, a budapesti tszvk, dr. Vályi Sándor a munkautógyi bíróság és Kail Antal, a székesfehérvári tszvk, dr. Muntyan István, a szegedi tábla, dr. Félix Antal, a pécsi tábla, Kelemen Imre, a székessárdi tszvk és dr. Koneczvald Endre, a szegedi tszvk elnökei, dr. Boros Dezső szegedi és dr. Rácz Ernő győri főügyészek.

Franciaország hajlandó elismerni a szovjetet

Páris, okt. 17. A Matin jelenti: Az orosz ügyekben kiküldött bizottság Herriot miniszterelnöknek tegnap a szovjet kormány elismeréséről formulát nyújtott át, amely a következőket mondja: Franciaország hajlandó a szov-

jetet elismerni és kész arra, hogy a felmerült nézeteltérésekről hivatalosan akreditált személyiségekkel tárgyaljon. Ezeknek a tárgyalásoknak az a célja, hogy a francia állampolgárok érdekei védelmében részesüljenek.

A Magyar Gyógypedagógiai Társaság előadásai Debreczenben.

Október hó 20-án, délután 4 órakor szakértekezlet a vármegyei ház dísztermében lelkészek, jogászok, orvosok, pedagógusok, gyermekbarátok és érdeklődő szülők részére.

A szakelőadás tárgysorozata:

1. Elnöki-megnyitó. Tartja: dr. Imre Sándor, a Társaság elnöke.
2. A fogyatékosok megelőzésének jelentősége, s a védekezés módjai. Ismerteti: Tóth Zoltán, a Társaság főtitkára.
3. A fogyatékosok okai. Előadó: Szondi Lipót ideggyógyorvos.
4. Az értelmi fogyatékos gyermekek gyógyító nevelésének társadalmi, közgazdasági és közegészségügyi jelentősége. Előadó: dr. Máday István, egyetemi tanársegéd.
5. A kifejező rajz jelentősége a szellemi fogyatékosok oktatásá-

nál. Előadó: Füzessy Árpád, gyógypedagógiai előadó tanár.

6. Hozzászólások.

Előadások a nagyközönség részére:

Október hó 21-én, este 7 órakor az Arany Bika dísztermében.

Október hó 22-én, este fél 7 órakor a Meteor-mozgóban.

Október hó 23-án, este fél 7 órakor a Vagongyár színháztermében.

Az előadások tárgysorozata:

1. Tóth Zoltán gyógypedagógiai igazgató előadása a fogyatékosok megelőzéséről és a vakok világról. Az előadással kapcsolatban közreműködik Riedl Margit és Putnóczky Mária vak énekművésznők és Csokonai Vitéz Gizella vak költőnő. Az éneket Lumpe Gizella vak énektanárnő kíséri.
2. Markovics Árpád sikenéma

ROYAL CAFÉ-RESTAURANT MEGNYILT

Esténként VERESS TÓNI tejes zenekarával hangversenyez

Olosó Royal vacsora: sült, tészta, kis üveg bor 22,000 K

akadémiai igazgató előadása a sikenémák világából, a beszélő siket bemutatásával.

3. Füzessy Árpád gyógypedagógiai tanár tanulságos és élvezetes rögtönzött kifejező rajzokkal mutatja be a rajzot, mint a családi és iskolai nevelés fontos eszközeit.

A tanuló ifjuság és a gyermekek részére több külön előadást tart a Társaság.

Az előadásokra szóló belépőjegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedő cégnél, valamint az előadások színhelyén válthatók.

Az órlás léghajó a béke szimbóluma

Washington, okt. 17. A Z. R. III. tisztjeinek tiszteletére rendezett lakomán Wilbur tengerészeti államtitkár beszédet mondott, amelyben azt az óhaját hangsúlyozta, hogy a Z. R. III. legyen a béke szimbóluma Németország, az Egyesült Államok és valamennyi állam között.

Amikor a Béke Fejedelme Bethlehemben megszületett, az angyalok azt énekeltek, hogy Dicsőség az égben Istennek és békeség legyen földön embereknek. Erre az angyali énekre való emlékezésünk a Z. R. III-at Los Angelesnek kereszteljük. Dr. Eckener válaszában hangsúlyozta, hogy a léghajó elutazása előtt német előkelő személyiségek szintén kifejezték azt az óhajukat, hogy a léghajó a béke szimbóluma legyen.

A lakoma alatt Wilbur felköszöntött mondott a német köztársaság és az Egyesült Államok elnökére.

Erzberger gyilkosát a toloncházba vitték

Budapest, október 17. Förster-Schulze Henriket ma délelőtt elszállították a toloncházba.

Ma délelőtt a politikai osztályos tanácskozás folyt, hogy mi történjen Förster-Schulze Henrikkel. A politikai osztályon akként döntöttek, hogy Förster-Schulzét kényszerítve toloncházba vitték ki az országból. A kitoloncoltatás a holnap délelőtti órákban történik meg.

A korona 0-0067^{1/2}

Zürich, október 17. Berlin 123 és háromnegyed; Hollandia 203.75; Newyork 521 és fél; London 2340; Páris 2735; Milánó 2275; Brüsszel 2520; Prága 1547 és fél; Budapest 67 és fél; Belgrád 735; Bukarest 277 és fél; Varsó 100 és egynegyed; Bécs 73 és fél; Szófia 375.

HERCZEG ANNA

modellháza
Piac-utca 41.

Őszi és téli

Női- és leányfelöltők,
Kosztümök,
Ruhák,
Szörmék,
Jumperek,
Blousok,
Aljak.

Drámai jelenetek Frohreich és felesége találkozásánál.

Az asszony megsimogatta férje kezét, amellyel megfojtotta az apját.

Budapest, okt. 17. Sándor Béla dr. ügyészégi etnök engedélyt adott Frohreichnek férjével való beszélgetésre és elbucuzásra, mert Frohreichné el akar utazni Sopronból néhány napi pihenésre. Fél 12 előtt néhány perccel egy fogházör bevezette Frohreich E-t az igazgató szobájába. Izgalmas pillanat volt, amikor kinyílt a fogházigazgató szobájának ajtaja és megjelent a küszöbön a gyászruhás asszony és két lépést tett az asztal felé, ahol férje ült.

Frohreich Ernő felugrott, felesége elé sietett, megragadta a kezét, lehajolt felesége kezéhez, megcsókolta, azután ajkához vonta felesége homlokát és nagyon szelíden homlokon csókolta. Ebben a pillanatban nem bírta tovább visszatartani magát és kitört belőle a zokogás. Egy szava nem volt, egy szó nem jött ki a száján. A napsütésben percekig néztek egymás szemébe, szólni egyik sem tudott, végre is az asszony törte meg a csendet:

— Imádkozzál fiam és légy vallásos.

Az asszony, hogy megnyugtassa a férjét, megfogta Frohreich kezét. A hitves simogatni kezdte azt a kezét, amellyel Frohreich megölte Egyedi Árhurt, édesapját. A simogatás lassanként lecsillapítja Frohreich zokogását. Egészen halkán azt kérdezi feleségétől:

— Gondolni kell a további életre, hát te most hova mégy? Hát te most itt hagysz?

— Nem bírom már, nem bírom tovább, — szölt az asszony, — haza megyek.

Frohreich megfogta felesége kezét és így szólott hozzá:

— Pihend ki magad és azután gyere vissza, vigasztalj meg.

Ebben a pillanatban intett az ügyész Sándor Lászlónak, hogy a fél óra, amely a beszélgetésre engedélyezve volt, letelt. Sándor L. gyégeden karonfogta az asszonyt és elindultak kifelé. Abban a pillanatban, amikor becsapódik Frohreich mögött az ajtó, ismét zokogni kezd Frohreich és kétségbeesett sirással ráborul az asztalra.

Márciusban lesz a főtárgyalás.

Budapest, okt. 17. Frohreich E. bűnügyében a vizsgálat hónapokig el fog tartani és így ebben az évben semmiestre sem kerülhet főtárgyalásra a sor. Frohreich E. bűnügyében információk szerint legkorábban jövő év márciusában tartják meg a főtárgyalást, de lehetséges az is, hogy a bűnügy csak a jövő év közepén, talán június havában kerül főtárgyalásra. A főtárgyalást a soproni büntető törvényszéken folytatják majd le. — Geley Frigyes szanyi körorvos egyik rokona intézője volt az Egyedi uradalomnak és ebben az évben is hosszabb ideig a kastélyban lakott. Ebből az időből származik az a szoros barátság, — amely dr. Geley Frigyes az Egyedi családhoz fűzi s talán ez a körülmény adta magyarázatát annak, hogy miért adta becsület-szavát Frohreichnak, hogy gyanújáról nem tesz említést és hogy miért tette meg vallomását az utolsó percben, amikor már minden halogatás számára már lehetetlenné vált.

Frohreich Ernőné védőjének, Sándor László dr.-nak kíséretében megjelentek Simon Elemér főispánnál. Frohreichné és Sándor László arra kérték a főispánt,

hogy az ügyben szereplő közigazgatási tisztviselők ellen ne tegyen megtorló lépéseket. A főispán értesülésünk szerint azt válaszolta, hogy hivatalos kötelessége teljesítése közben semmiféle melléktinktől nem hagyja magát befolyásoltatni.

Frohreich Ernőné a főispántól eltávozva, az ügyészség fogházába

A Fábrián—Ulain párbaj Ulain sebesülésével végződött.

Budapest, okt. 17. Ma délelőtt háromnegyed 10 órakor tartották meg a Santelli-féle vívóteremben az elhalasztott Ulain-Fábrián párbajt, amelyet most nehéz kardokkal, fél bandázsossal vívtak meg. A párbaj két összecsapás után Ulain

ment, hogy férjétől elbucuzzon.

Az Egyedi gyilkosság ügyében a vizsgálatot alkalmasint abban az irányban is ki fogják terjeszteni, hogy valóság-e Egyedi Arturnak egy régebben tett nyilatkozata, mely szerint egy ízben, amikor összeveszett volna Frohreichhal, megfenyegette, hogy megváltoztatja végrendeletét és Frohreich-ékat kizagadja. A vizsgálat most tisztázni fogja ezt a körülményt, mert a bűnselekmény megítélésében fontos szerepe lehet annak, hogy megtörtént-e a fenyegetés, vagy sem.

sebesülésével végződött. Mindkét összecsapás Fábrián vehemes támadásával kezdődött. A második összecsapásnál mindkét fél megsebesült és a párbajt Ulain szemérlése folytán beszüntették. — A felek nem békültek ki.

A budapesti egyetemen megkezdődtek az előadások

Budapest, okt. 17. Reggel 8 órakor megkezdődtek az előadások, amelyen teljes számban megjelent az ifjuság. Az egyetem kapuinál

azonban csak az index felmutatása ellenében engedték be a hallgatókat.

Befejezték a vizsgálatot a Margit-fürdő áldozatának ügyében.

A vizsgálóbíró szerint büntényről nincs szó.

Már két nappal ezelőtt akarta kihallgatni dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró-segéd Bagi Ferencet, a Margit-fürdőben történt különös haláleset ügyében. Amint ezt megírtuk, Bagi a vizsgálóbíróhoz folyosóján rosszul lett és kihallgatását el kellett halasztani. Ma már nyugodtabbnak érezte magát és jelentkezett a kihallgatásra.

Dr. Takó kérdéseire előadta a szerencsétlenségnek általunk már

többször is elismertelt körülményeit. Vallomását nyugtalanul és összefüggéstelenül tette és általában a zavart ember benyomását tette a hallgatóra.

A családtagok szerint a buslakodó Bagi Ferencet estefelé hitvesének a sírján eszméletlenül találták meg.

A vizsgálóbíró a maga részéről nem lát semmiféle gyanus körülményt fennforogni és ezért a vizsgálatot beszüntette.

...Szép nagysád, izenje meg, mikor és hol találkozhatunk?

A felpofozott gavallér. — Aszfaltbetyárok vigyázzanak!

Budapest, okt. 17. Egy forró júniusi napnak éjszakai óráiban kínos incidens játszódott le az Alpési Falu éttermében. Az egyik asztalnál Schuller Jenő mérnök több hölgyismerősével nézegette az előadást, amikor egy színész lépett az asztalukhoz és a társaságban levő egyik urinőnek egy cédulát nyomott a markába. A cédulán ez állott:

— Szép nagysád, imádom önt, írja rá e cédulára, mikor és hol találkozhatunk?

A hölgy megbotránkozva mutatta meg a levelet Schuller mérnöknek, aki odalépet az illető ur asztalához és megkérdezte a jelenlevőktől, hogy ki írta ezt a szemtelen levelet? Kínos csend támadt, majd az egyik ur, Spiegel Adolf magántisztviselő megszö-

lalt: — Én írtam.

— Híjant csak egy értetlen tescó tehet, hogy egy uri társaságban lévő urbólgyet ily neveletlenül megszért — felelte a mérnök.

Spiegel sértéssel felelt, mire a mérnök őt hatalmasan arculütötte. Ezzel az ügy Schuller részéről a lovagiasság szabályai szerint el is volt intézve, de azért várta másnak és harmadnap a segédekkel, akik azonban nem jelentkeztek. Ehelyett egy időzést kapott a mai napra Kéry dr. büntetőjárásbíróhoz, akinél az arculütőtől gavallér őt fellöndően durva becsületsértés miatt feljelentette.

A mai tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy nem érzi bűnösnek magát, bár tény, hogy a panaszost arculütötte. Ez azonban egy jól megérdemelt büntetés volt, — mert mégsem lehet tűrni, hogy komolytalan fiatal emberek annyira romlottnak nézzék a világot és különösen a női nemet, hogy azt higgyék, hogy abban nincs semmi, ha egy urinőtől találkat kérnek. Felháborodása teljesen jogos volt és ha ma megtörténne vele ez az eset, újból hasonlóképp torolná meg ezt a hallatlan durvaságot.

A bíró a bizonyítási eljárás lefolytatása után, amely teljesen igazolta a vádlott védekezését, — meghozta ítéletét, amely szerint a pofonadásért bűnösnek mondja ugyan ki a mérnököt, de őt a büntetés alól felmenti. Az ítélet megokolása szerint a vádlott jogos felháborodásában követte el az inzultust és bár bűnösnek kellett őt kimondni, de az eset sajátos körülményei miatt őt a büntetés alól fel kellett menteni.

Az aranykorona mai árfolyama.

Budapest, okt. 17. Az aranykorona mai árfolyama a hivatalos dollárkurzuson átszámítva 15 ezer 540 papirkorona.

„Erger-Berger“ a debreczeni törvényszék előtt.

Az egyik hencidai korcsmában ez év március 16-án jót mulatott Pap Péter helybeli gazdasági alkalmazott. Nótákat huzatott a fülébe, köztük az „Erger-Berger“ ismerős dallamát is eldudolta nagy neki busulással.

A közelben üldögélő Rosenschauen Mihály erre odament hozzá és csodálkozva megkérdezte, hogy olyan ember, aki zsidónál van alkalmazásban, miért énekelte ezt a nótát?

Pap Pétert azonban nem győzte meg Rosenschauen Mihálynak ez — mindenestre ötleles — érvelése, mert Pap önfeledten felugrott és kijelentette, hogy:

— Engem ne oktasson, hisz Ön is csak olyan gazember, mint a többi.

Rosenschauen sértőnek találta ezt a kijelentést és a bíróságnál keresett elégtételt. Nem régen került a járásbíró elé a panasz, itt azonban Pap Mihályt, tekintettel a kijelentést megelőző tekintélyes mennyiségű alkohol fogyasztásra, — felmentették.

Felebbvitel útján tegnap a törvényszék Koháry tanácsa ítélezte az ügyben. A törvényszék helyben hagyta a járásbíró ítéletét és Pap Pétert a becsületsértés vádjá alól felmentette, ellenben kötelezte a perköltségek megfizetésére.

SPORT

A felebbezési tanács is elutasította a DKASE óvását. Emlékeztet még, hogy a DKASE megövtá a KTE ellen elvesztett mérkőzését Orgovány Endre jogosulatlan szereplése miatt. Az intéző-bizottság elutasította az óvást, mert a KTE a kerület hibájából nem igazolhatta le Orgoványt. Ma tárgyalta a felebbezést a tanács és az intéző-bizottság határozatát helybenhagyva, elutasította a DKASE felebbezését. — A DKASE most panasszal fordul az országos vidéki tanácshoz.

A DKASE választmánya vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Royal étteremben nagy választmányi ülést tart, melyre az összes tagok megjelenését kéri az elnökség.

Ferencvárosi sertsésvári jelentés. Budapest, okt. 17. Nyíltvásári maradvány 38, érkezett 101, eladatott 127. Zártvásáron maradvány nem volt, érkezett 81, eladatott 20. Árak: könnyű 27—28, — nehéz 29—29,500.

Jó tanács!

Erős, tartalmas kávét csak úgy készíthetünk, ha mindig csak a régóta bevált valódi Franek kávépótlékot használjuk.

Hogya doboz „való Franek kávépótlék“ az utánzatoktól jobban megkülönböztethető legyen, ezentul új köntösben, barnakék-lehér címkével jelenik meg, melyen az ismertetőjelek: a „Franek“ név és a „kávédaráló“ különösen előtérbe nyomulnak.

HIREK

Napi rend:

Október 18., szombat. Római katolikus: Lukács evangélista, protestáns: Lukács. Napkelte 6 óra 24 perc, napnyugta 5 óra 6 perc.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban. Nagytöplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre; délután 5 órakor prédikál Keresztury József. — Kistöplomban délelőtt 9 órakor prédikál Keresztury József; délelőtt 11 órakor prédikál Szele György, ugyanakkor karéneket énekel a „Tanító Vegyeskar”; délután 2 órakor prédikál Solymossy József. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor; délelőtt fél 12 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál dr. Boér Károly; délután 5 órakor prédikál Perpéthy Ferenc. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gesztelyi Nagy Béla; délután 2 órakor prédikál Diószeghy Mihály. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Siposs Imre; délután 2 órakor prédikál Barcza József. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Vajda László. — Nyilastelepen délután 3 órakor prédikál Seress Béla. — Tanyákon: Hegyesen és Elepen Kocsis János. Ohaton: Felker János. Nagyszerén: Theologus.

Urvasoraosztás a református templomokban a nagyvásár miatt október hó 26-ról november hó 2-re halasztott.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispotályi telep 9. szám alatt tartatik.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület e hó 19-én, vasárnap, Kollégium, földszint 4. szám alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelt megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesületének Vegyesénekara tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán, keresztépület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos református kántor, karnagy.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Diakónissza Otthonban, Miklós-u., Pacsirta-u., Leány-u., Csonka- és Vigkedvű Mihály-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Csap-u. iskolában 9; Nyilastelepi iskolában, a Dóczy-öntézelben és Széchenyi-u. 4. szám alatti paróchián délelőtt 10 órakor; Homokkerti iskolában délelőtt 11 órakor a Fűvészkerti iskolában és délután fél 3 órakor a nyulasi barakban.

Az ágostai hitvallású ev. templomban e hó 19-én, délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Fábry Tiva dar ev. tábortól lelkész végzi. — Délután 5 órakor „Az átokbulla” címen előadást tart Labossa Lajos vallás-tanár. Szólót énekel és szavaló Maurer Irma ének- és szavaló művésznő.

Doktori avatás. Ma avatták a Tisza István Tudományegyetemen a bölcsészeti doktorává Kardos László zsidó reálgymináziumi tanárt. A fiatal tanár „A 21 éves Ady” címen írt doktori értekezést, amely a Kner-cég kiadásában jelent meg és nem csekély irodalmi sikert ért el.

A derecskei állami polgári fiú- és leányiskola tanári kara tegnap vasuton behozta Debreczenbe az összes tanuló ifjúságot kétszáznaál több leányt és fiút, hogy ezek a falusi gyerekek lássanak Derecskénél nagyobb várost is. Megnézték a Nagyerdőt, az egyetemet, a városi muzeumot és léptárt. — Végül a gépjávitóműhelyt. Miután a magukkal hozott batyukból meg ebédelték, a délutáni vonattal hazamentek.

Arany Bikában ma, szombaton, záróra reggel 6 órakor.

Egy megvadult csikó bezulta a Bosznay-cég hatalmas kirakatát.

Tegnap délután négy óra körül óriási csörömpölésre szaladtak össze a Kossuth-utca belső részének lakói és járókelői.

A Bosznay divatárú cég gyönyörűen berendezett és hatalmas méretű kirakatának üvegjét zúzta be egy megvadult fiatal csikó.

A zajos esemény szinte pillanatok alatt játszódott le. — A Batthyány-utca felől nyugodtan kocogott elő a kocsi, mikor az eléfogott fiatal mén hirtelen megijedt és meghokrosodott. Kocsisa erősen fékezni próbálta, mire a ló oldalt és hátrafelé tolta a kocsit, amely felszaladt a járdára, majd bezulta az óriás üvegtáblát.

Csődület támadt azonnal az eset színhelyén és népes csoportok vitatkoztak még egy fél óra múltán is a kár okáról. A rendőr is előkerült és leigazoltatta Tőkés János kocsist, aki elmondotta,

Pincérek asztaltársasága. A debreczeni pincérek egy tekintélyes csoportja Debreczen sz. kir. Asztaltársasága címen társaságot alakított, amelynek székhelye a Fehérlő-vendéglő. Az asztaltársaság minden politikától mentes és csupán emberbaráti kötelességeket tűzött ki célul. Így célja az, hogy az elhunyt kartársak özvegyeit, árvaít tehetségéhez mértén támogassa, segítse. Az asztaltársaság perselyavató ünnepsége e hó 20-án, vasárnap délután 4 órakor lesz a Fehérlő vendéglőben.

Vámcsomagok számláinak letétbe helyezése. A debreczeni postai igazgatóság közli, hogy a külföldről érkező postacsomagok vámkezeléséhez szükséges számlák, behozatali engedélyek és helyi hatósági bizonyítványok a csomagok berakozása előtt is benyújtandók a debreczeni pályavari postahivatalnál. Az áru beérkezése előtt letétbe helyezett okmányokon fel kell tüntetni a küldemény fajtát (levél, csomag, áru minta) pontos címét, a feladás országát és esetleg helyét, a feladás valószínű idejét és lehetőleg a feladó nevét. Hogy a kívánt cél elérhető legyen, ajánlatos, hogy a feladó a szállítólevél szelvényén és a számlán oly azonos jelzést (számot, betűket) alkalmazzon, hogy ennek segítségével a számlázott árut a számlával hosszas keresés nélkül lehessen teremni. Az okmányok előzetes letétbe helyezése alkalmával okmányonként 3000 korona nyilvántartási díjat kell fizetni.

Külvárosi suhancok rossz tréfát üttek egy kis leánnyal. Pék Róza, 14 éves kis leány elment hazulról vörös-bogyót (galagonyát) szedni a Kossuth-utcai temetőbe. Szédés közben ismeretlen tettesek észrevétlenül a sarkert ajtáját reá zárták a kis leányra. Pék Róza megijedt és a kerítésen akart kimászni, az ismeretlen suhancok azonban ismét előkerültek és botokkal ütlegelték a síró gyermeket. — A nagy sikoltozásra végül is elősiettek a járókelők és elűzték a durva lelkű suhancokat. Feljelentés nyomán a rendőrség nyomoz ebben az ügyben.

Székesfehérvárott bukkant fel ismét a „cipőtermelő”. A sokat emlegetett ál-Vermes Henrik, az ál „Cipőtermelő r.-t.” nevében legújabbban Székesfehérvárott próbált szerencsét a szokott sikerrel. Ertesülésünk szerint eddig két millió korona kárt telentettek be a székesfehérvári rendőrségnek.

Haydu István gondonkaművész hangversenye október 18-án este 8 órakor, a Zenede dísztermében. — Jegyek Méliusz könyvkereskedésben.

hogy Grünberger Dezső ujjfértői bérlőnél van alkalmazásban. A felelősség csak annyiban terheli, hogy a heveder hiányzott a lóról és így lehetetlen volt ezt megfékeznie.

A kocsist a vérző lóval együtt bekísérték a rendőrségre jegyzőkönyv készítés, illetőleg bekötözés céljából.

A céget egyébként nem érinti a baleset, mert a több mint 15 millió kár biztosítás útján pár napon belül természetben megtérül. Az Első Magyar Biztosító pedig valószínűleg pár utján Grünberger Dezsőtől hajlja be az összeget.

Mostanában úgy látszik rá jár a rud (szó szerint is) a kirakatokra, ugyanis néhány nappal ezelőtt a Kontsek r.-t. új üzletének nagy üvegjét törte be az egyik vigyázatlan segéd. A 18 millió kár biztosítás útján itt is megtérült.

Felhívás a kereskedőkhöz és a kereskedő testületekhez. Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város testnevelési felügyelője felhívja a debreczeni kereskedőket és kereskedő testületeket, hogy a kereskedő ifjak Levente egyesületének megszervezése ügyében e hó 19-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó ülésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Lépes Győző testnevelési felügyelő.

Geológiai expedíció Mongolországban. Az Eszperantó Hírszolgálatnak jelentik Irkutskból: Az északkelet Mongoliát átkutató expedíció nagy értékekkel tért vissza. Összesen 5000 kilométernyi utat tettek meg és 120 pud súlyú geológiai anyagot hoztak magukkal. Felfedeztek állatfajokat, találtak rezeit, szenet és bejárták Transzajániát, melynek 60,000 emberből álló urjanch törzs a lakója. Erdékes, hogy ez a törzs 1922-ben Oroszországhoz akart csatlakozni, de politikai okokból nem fogadták el őket, így Mongoliához tartoznak.

Megalakult a kollégiumi gyorsíró kör. Tegnap délután megalakult dr. Erdős Károly felügyelő tanár vezetésével a kollégiumi gyorsíró-kör. Elnök: Tóth János hittanhallgató, főjegyző: Tóth Kálmán hittanhallgató, aki egyszersmind titkár is. Vargha Miklós hittanhallgató pénztárnok, Zsádon Antal tanítóképzés aljegyző. Ezenkívül megválasztották a választmányi tagokat. A kör működése elé élénk érdeklődéssel néznek a debreczeni műtársak.

Baleset a klinikán. Az egyetemi klinikák gazdasági pavillonjában a lépcső törölgetése közben Jonecz Józsefné, 54 éves, nagykindai szüléti klinikai szakácsnő véletlenül megcsuszott és legurult a lépcsőn. Az idős asszony oly szerencsétlenül esett le, hogy az orvosok bordatörést állapítottak meg nála. Komoly sérülésével a sebészetben ápolják.

Az eszperantisták az eszperantista fox-trott ellen. A Matin jelentése szerint a táncanások világkongresszusán bemutatják az Eszperanto fox-trottot, melynek nevének kívül semmi köze az eszperantóhoz. Talán ez az oka, hogy az eszperantisták tiltakoznak ezen elnevezés ellen. Egyes táncanások szerint az eszperantó fox-trottnak nincs nagy jövője, mert hosszú a neve és ma csak a rövid nevű táncok divatosak.

Sublimátot ivott egy leány. Tegnap a beteggyászati klinikán alkalmazásban levő Urbán Anna, 29 éves leány, öngyilkossági szándékkal négy sublimát pasztillát oldott fel vízben és azt megitta. Az eszméletlenül fetregő leánynál azonnal gyomormosást alkalmaztak. Állapota súlyos, de nem reménytelen. Tettének oka többféleképpen magyarázzák.

Az időjárás. Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban a hőmérsékleti maximumok alacsonyabban voltak, mint az előbbi napokon és mindenütt a 15 fok C) alatt maradtak. Az idő egyébként tulnyomón derült. Időprognózis: Lényeges változás egyelőre nem várható.

Ne törje fejét kereskedő, iparos, hanem fáradjon be kiadóhivatallunkba, Kossuth-utca 2., ahol díjtalanul készítünk hatásos és elemes hirdetés szöveget.

KÖZGAZDASÁG

A buza és rozs ára is olcsóbb lett.

Budapest, okt. 17. Az irányzat ma lanyha volt. Buza 7500, rozs 2500 koronával olcsóbbodott. A többi cikke nagy részt változatlanok.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4475—525, egyéb 4450—4500, 78 kilós tiszavidéki buza 4550—4600, egyéb 4525—4550, rozs 4375—4400, egyebek változatlanok.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról:

Érték	Pénz	Áru
(Állam)	(Vétel)	(Bilanci)
Dollár	76410 K	76970 K
Angol font	342000 K	346000 K
Holland forint	29750 K	30000 K
Francia frank	4034 K	4064 K
Svéd frank	14750 K	14825 K
Léa	648 K	656 K
Cseh korona	2263 K	2282 K
Lé	416 K	424 K
Ulra	3328 K	3363 K
Dinár	1071 K	1092 K
Német márka	— K	— K
Lengyel márka	— K	— K
Csiztrák korona	10840 K	10900 K
Napoleon arany	— K	— K
Dán korona	13000 K	13200 K
Norvég korona	10675 K	10860 K
Svéd korona	20215 K	20375 K
Belga frank	3687 K	3717 K

Az értéktőzsde tartott volt.

Budapest, okt. 17. A mai értéktőzsdén az irányzat az utolsó napi zárlathoz képest jól tartottnak mutatkozott. Nyitáskor a hangulat kedvező volt, úgy, hogy az árfolyamok átlag 5%-ig terjedő árfolyamot értek el. Később azonban a prolongációs nap következtében igen sok áru került a piacra és a spekuláció realizációs eladása következtében a mai árnyereségek elveszték. Nagyobb áresések így sem fordultak elő s az irányzat végeredményben ártartó maradt.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Okt. 18. Casanova, nagy operette. Új belanulással. Bérletszünet.
Okt. 19. Délután 3 órakor Aranyvirág, operette. Mérsékelt helyárakkal. — Este fél 8 órakor Casanova. Bérletszünet.

A doktor ur.

Békebeli idők márkájával ellátott magyar bohózat reprize volt tegnap este színházunkban. Molnár Ferencnek gondtalan fiatalágában írott első színpadi műve: „A doktor ur” került színre gyorsan pergő előadásban, nagyon kiváló szereposztás mellett. Molnár az első darabjának premierje óta magába lendülő, fenyés írói pályát futott be s világ híru nevet szerzett magának kétszöbbször színműveivel, de „A doktor urat” nem szégyelheti. Sőt! A pompás bohózatot, annak remekbe szabott figuráit tegnap este is nagyon jól mulatott a közönség. Puzsért, a betörök királyát Rolkó

József játszott nagyon kedves közvettenséggel s annyi briliáns ötlettel bokréta ki alakítását, hogy a közönség egyetlen pillanatra sem tudta lehalkítani feltörő kacagását, mely viharosan zúgott keresztül a nézőtérre. Régen láttuk a publikumot ilyen jókedvűnek, amiben része volt Halassynek is, aki Marosiné szerepében igazolta újból, hogy a magyar színpadok olyan komikaművészre, a milyen, három sines az országban, a fővárosi színházakat is számításba véve. Mindketten nyílt színen is sok-sok tapsot kaptak.

A többi szereplők is tehetségek legjavát nyújtották, így Thuróczy Gyula, Császár Rózi, Sötét Baiáz, Rajz Ferenc, Csapó Mária a főbb szerepekben, Szigelhy Andor egy epizód-alak pompás karrirozásával stb.

A darab további előadásai iránt a legnagyobb érdeklődéssel tekinthet a közönség. (sz.)

Casanova, a minden idők leg-híresebb szerelmi kalandor élményeit tárja revüszérien a néző elé, a ma este felújításra kerülő Casanova operette. Különös meglepő hatással van a II. felvonásban Pompadour, Kóbor Irén vetkőzési jelenete, mely árnyképszerűen a vásznon látható. Az I. felvonás Carneval bevonulás s az azt követő balett ritka látványosságot képeznek.

Vasárnap délután Aranyvirág operette, mérsékelt helyárrakkal.

Meteorban vasárnap „A szent-othmári gyújtogató”. Nagy attrakció. A főszerepben Hanni Weisseyel.

A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

5576—924. f. a. k.

Hirdetmény.

Az általános forgalmi adót kezelő hivatal felmerült esetből kifolyólag figyelmezteti az összes helybeli kereskedőket és iparosokat, hogy a város területén egy ismeretlen egyén működik. Aki magát, hogy az adózó közönséget félrevezesse, — forgalmi adó ellenőrné adja ki. — Kivánatos tehát, hogy az általános forgalmi adó szemlék alkalmával az érdekelt kereskedők és iparosok a szemlelertő ellenőröknek semmiféle feljegyzést addig ne bocsássanak rendelkezésre, míg ezek eljárásuk célját névre szóló rendelvénnyel szabályszerűen nem igazolják.

Debreczen, 1924 október 15.

Általános forgalmi adót kezelő hivatal.

Almavásár.

Kézzel szedett fajalmak olcsón beszerezhetők:

Tóth gyümölcsüzletébe

Piac-utca 7. szám, kapu alatt.

Feregmentes

OLASZ GESZTENYE
állandóan kapható.

Angol és francia nőldivat termemet

megrendelőim kényelmére újonnan berendeztem. Mődomban áll a legköltségszerűbb angol munkát hozzávalóval együtt is jutányos árban vállalni, valamint a legkiválóbb izléssel mindig eredeti modellek előtanulmányozása nyomán, elsőrendű vezetés mellett készülnék a legkülönlegesebb francia toalettek.

Grünfeld Salamon női divatterme Péterfia-utca 19

Őszi ruhákat kifogástalanul **fest, mos, tisztít**

TELEFON
323.

HRABÉCZY
SZÉCHENYI-UTCZA 18.

Filcz kalapok, Svájci sapkák, Bőrkalapok

150,000 koronáért

a **Kalapüzem-ben**
Piacz-utca 9-ik szám

Kézimunkák, anyagok, rajzműterem

FENYVES
DEBRECZEN,
Sas-utca 3-ik szám

Harisnya, keztük, rövidárúk nagy raktára.

Sodrony, ágybetét

legjobb minőséget készít
NEUMANN, Péterfia 19.

Szücsmunkát

jutányosan vállal, szőrme-árúk és választékban, bekecsék rendelhetők:

ADLER & ZÜCSNÉL
Batthyány-utca 2-ik szám alatt.

Szent Anna-utca 5.

Hegedüs Áruház
olcsó árajánlata.

Amerikai ruhaselyem minden létező színben, mtr. 82,000
Japoneisek, minden divatszínben, métere 115,000-tól
Crepe-de-schinék, nehéz minőség, métere 185,000-tól

Maradékok, sima és mintás, mindenfajta bélés selymek olcsó árba

150 centiméter széles köpeny velourok, mtr 170,000 K-tól
Kazán kelmék 50 színben, métere 79,000 Kor.
140 cm. sz. tiszta gyapjú ruhaszövetek, métere 115,000 K-tól
150 cm. széles gyapjú öltönyszövetek, métere 185,000 K-tól

Marocinok és fekete costumkelmék a legnehezebb minőségig nagy választékban.

Kelengye schiffonok mtr 21,000 K-tól
Kelengye vásznak mtr 23,000 K-tól
Angol ingzetűk mtr 26,000 K-tól
Ágyhuzatok, tiszta cérna métere 30,000 K-tól

Paplanhuzatok és kész paplanokból nagy raktár!

Ezen olcsó árajánlat nem tévesztendő össze a szokássá vált reklámhirdetésekkal, mert az áruház mindig kiválóan finom anyagokból készült árukat hozott forgalomba, amiről bárki vételkötelezettség nélkül udvarias készségünk mellett meggyőződhet.

Megnyilt! Szőrme Áruház Megnyilt!

TÖRÖK és GUTTMAN
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 46. SZ.

Nagy választék mindenféle prémőrőkben ugyanis:
Persianer, Oppóssum, Nutria, Siel, Bibrett, Fehér, barna és szürke báránypőrőkben, ruha >>>>>prémekben.<<<<<
Nagyban és kicsinyben olcsó árak!!

A Nyilassy-féle Setakert, Andrassy-ut 22. sz. villa!

Czelzing-telep, Csalogány utca 12-ik számú ház!

Ondódon, a Fáy-dűllőben a 33. számú föld!

Csapó-kert Vasuti-sor 33. számú ház!

Homok-kert, Szabó Kálmán-utca 20. sz. gyártelep és épületek!

Nagy József-telep, Nagy József-utca 10. számú ház.

A Boldizsár Márton téglavető-telepi náza.

A Kisujszállás melletti mirhól Strenk-féle 30 holdas birtok.

Nagyon természetes, hogy mindezen eladásokat a negyed évszázad óta fennálló Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi vállalat eszközölte és bonyolította le!

MÁSOLAT a debreczeni kir. törvényszéknél vezetett egyéni cégek jegyzékéből
1 LAP. ÁRA 500.— KORONA.

MÁSOLAT a debreczeni kir. törvényszéknél vezetett társas cégek jegyzékéből
1 LAP. ÁRA 800.— KORONA.

KAPHATÓ: a MÉLIUSZ könyvkereskedésben
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 26.

Hirdessen az EGYETÉRTÉS-ben!

Gazdálkodók! - Tisztviselők! - Munkások!

Olcsósági hullám

nincs, azonban annál is olcsóbban vásárolhatnak, ha őszi ruha szükségletüket a

Központi férfi- és fiu ruha áruházban

(Hatvan- és Piac-utca sarok) szerezzük be, ahol a legjobb, legmodernebb ruhák raktáron vannak, valamint külön uri szabó osztályon rendelésre mérték után készülnek. — **Áraim:**

Finom gyapjú öltönyök pantalóval v. bricsesszel	650,000 K-tól
Mindenféle sport öltönyök	750,000 „
Divatöltönyök	780,000 „
Iskolai ruhák minden színben és minőségben	250,000 „
Fiu téli kabátok	350,000 „
Férfi raglánok	700,000 „
Fiu raglánok	500,000 „
Fekete bőrkabátok	1.000,000 „
Strux bricsesz nadrágok	140,000 „
Mikádók szőrme béléssel, divat színekben	1.000,000 „
Magános nadrágok, különböző színben	150,000 „

Mérték után készült ruháimért szavatolnak azon tisztelt vevőim, akiknek ezideig ruhát szállítottam.

Tisztviselők, főiskolai hallgatók, munkások 15%o-os kedvezményben részesülnek!

Minden öltöny- és téli kabáthoz egy sapkát ingyen adunk!

APRÓHIRDETÉSEK

Debreczen és az egész Tiszántul közönsége olvassa

az ön apróhirdetését 5000 koronáért, amelyet felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában.

Öt ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikében befizeti a 5000 koronát, minden további szó 500 korona. — Vastagabb betűvel szedett apróhirdetés duplán számítatik.

Levelezés

Komolyabb
nő uri ember ismeret-
ségét keresi. Levelet
„Komoly” jelígre az
Egyetértés kiadóba.
2693

Ajánlat

Ungvári József
ceglédi faiskolájának
gyümölcsfái megse-
delhető Hatvan-utca 17.
sz. alatt, Onossai fő-
kertésznél, hol mintafa-
és árlap megtekint-
hető. 2692

Egyetemi hallgatónt,
aki VIII. gimnázista
leányt (fiugimnáziumba)
előkészítene, kérem
ajánlatát küldje Bence
Keresztesy-ut 25. 2698

Egy
különbejárati butoro-
zott szoba fiatal uri
embernek kiadó. Bö-
szörményi-ut 10. 2699

Kiadó
tisza, utcai parkettes
szoba, esetleg előszobá-
val. Simonffy 11. 2704

Különbejárati
butorozott szoba 1 sze-
mélynek kiadó. Mikló-
s-utca 41. szám., II. lé-
pcső. 2706

Kiadó
lakás, három szoba, is-
tálló, szín a Szoboszlói
uton, artézi kúttal, az
onodói állomáshoz öt
pernyire. Homokkert,
Szabó Kálmán-utca 45.
2708

Villanyvilágítás
nagy szoba, fél konyha
és fűkamrás lakásom
elcserelem. Darabos-u.
53. sz. 2709

Irodai
muokára ajánlkozok egy
éves női kereskedelmi
végzett urileány. Egy-
értés kiadóban. 2711

Iparos
férfiak kosztot és kvár-
tét kaphatnak azon-
nali felvételre. Érte-
kezni Ferenc József-ut
26-b, házmaster. 2714

Jó
házikóst kapható ki-
hordásra is. Péterfia-u.
6., keresztépület. 2715

MA ESTE
nagy hurka-estély 7 óra-
kor Mester-utca 13. sz.
vendéglő. 2716

BURGONYA
kereskedőknek 1400 ko-
rona. Steinberger, Si-
monffy-utca 14. 2687

Két
szoba orvosi rendelőnek,
ügyzédi irodának Pia-
con kiadó. Cim Egyet-
értésnél. 2690

Házvezetőnőnek
megyidősebb intelligens
nő Debreczenbe vagy
vidékre, varni is tud.
Czim az Egyetértésnél.
2648

Kölesönt
adok megfelelő bizo-
sítókra. Háztulajonos.
Pereces-utca 7. 2661

Nagyeserén
25 hold föld kiadó. Ér-
tekezhetni Tüzérlakta-
nya. kintin. 2662

Almássy
saját készítésű cipői a
legjobb. Kossuth 13.
2635

Egy
szoba, konyha, mellék-
helyiség átadó azonnal
is. Csillag-u. 11. 2646

Ha
nincsen pénze, megint
vehet Kaisernél részlet-
fizetésre. Piac 7. 2428

Legdivatosabb
ernyőket, átalakításo-
kat, áthuzásokat leg-
olesőbban készít Ernyő-
üzem, Sas-u. 3. H794

Szirek András
uri és egyenruha szabó
Szent-Anna-utca 1. Egyen-
ruházati cikkek és szü-
tek raktára. H 231

Kárpitos munkát
jutányosan vállal Nagy
Antal, Arany János-u.
38. sz. F897

Uj üzlet
hencserek, diványok,
matracok, paplanok ké-
szten jutányosan kapha-
tók. Megrendelést és
javításokat pontosan
eszközöl Erdős, Simon-
ffy-utca 13. H1091

Öndódon
8 hold szántóföldet ha-
szonbérbe adok. Rieszné
Hatvan-n. 58. H1116

Elsőrangú
kárptos Szabó József,
Varga-utca 1. Kész henc-
serek, berzsely stb. fo-
telek állandóan raktá-
ron. H932

Pénz,
40-50 millió koronát
ügyfelem ingatlanra ki-
helyez, kölcsön ad olcsó
kamatra, kisebb össze-
gekben is. — Pataky,
pénzkölcsön közvetítő,
Csapó-utca 19., udvari
keresztépület. T1162

Köszönet,
hasáb- és aprított tü-
zifát legolesőbban azon-
nal szállít Unio fiatelep,
Ispotály-telep 1. Tele-
fon 779. T1142

Tégla,
prima minőségű, legol-
csóbban, hazhoz szállít-
va, kapható Szent
Anna 11., Hortobágy
Téglagyárnál. T1144

A város
legforgalmasabb helyén
bolthelyiség kiadó. Ér-
tekezni Lengyel ven-
dégő, Hunyadi-utca és
Petőfi-térsarok. H1120

Raktáron
levő összes bor-, likör-
és pezsgőt kicsinyben
és nagyban mélyen le-
szállított árban kiáru-
sítjuk. Hauer és Társai,
Püspöki palota. F1013

Magas
házbért, esetleg lelépést
fizetnék jobb kétszobás
lakásért. Függetlennél.
F1025

A Vadászúrt
vendéglőben, Petőfi-tér
2. szám alatt, szomba-
ton és vasárnap este
nagy hurka estély tu-
ros csuszával. H1135

Kereslet

Különbejárati
butorozott szobát kere-
sek, egyetemi hallgató
jelígre. Levelet Egyet-
értés kiadóba. 2696

Asztalos-
műhelynek világos, szá-
raz helyiséget keresek
központhban. Simonffy
11., asztalos. 2697

Elárústónő
és segéd a cipőszakmá-
ból felvétetik Salaman-
der cipő-társaságnál,
Piac-u. 22. 2700

Elsőrendű
ipartelep tőkeerős intel-
ligens társat keres. —
Ajánlatok, nagyjövőjű
jelígre Egyetértés ki-
adója. 2701

Vincellért
keresek ezeröttszáz négy
szögöles szőlő megmun-
kálására. Kap egyszoba
konyhás lakást, feles
földhasználatot és vin-
cellérbért. Értekezhetni
naponta délután három
órakor tulajdonosnál,
Bethlen-u. 67. 2702

Sérvkötők,
haskötők, gummiharis-
nyák, mindennemű köt-
szerek nagyválasztékban

Schön Sándor

keztű-, kötszer- és orvosi
műszerárában Debreczen,
Piac-u, 14. (Csapó-u. sarok.)

Géplakatos
tanulók fizetéssel fel-
vétetnek Arany János-
utca 37. sz. Ehrenreich
Sámuel. F935

Tanuló
felvétetik azonnalra —
Weisz Vilmos fűszerke-
reskedésében. Bethlen-
utca 36. F949

Központhban
elsőrangú ipar nagyob-
bításához pénzes társat
keresek. Cim a Tiszán-
tuli Hírlapnál. T1128

Ügyes
szücs varrónők felvétetnek
Nagy József szücsnél Szt.-
Anna-u. 3. H1111

Kifutóleány
kezdő is, azonnal kere-
tetik. Patay, Csapó-u.
19., keresztépület. 1137

Tanuló
fizetéssel felvétetik Bőr
Kálmán fűszerüzletében
Csapó-u. 39. T1150

Fodrász
segédet azonnalra fel-
vesz Nagy fodrászmes-
ter, kir. Törvényszék.
T1146

Kiszolgáló
kisasszony, jó modoru,
feltétlen ügyes, magas
fizetéssel felvétetik
Stern festéküzletében,
Piac-utca 10. F1020

Varrónők,
fehérmű varráshoz
felvétetnek. Fehérmű
vállalat, Széchenyi-utca
30. sz. 2705a

Gombluk-kötő
leányok felvétetnek
Széchenyi-utca 30., ke-
resztépület. 2705b

Szacásznő
fehérmű szabáshoz
felvétetik. Fehérmű
vállalat, Széchenyi-utca
30. sz. 2706c

Vidéki
utazó, munkásleányok,
tanuló fiu és kifutó fel-
vétetik. Papián király,
Arany János-utca 61.
2710

Buzát
buzakamatra ügyfelei
részére átvész dr. Ba-
lázs bank, Piac 89. sz.
2682

Nagyobb
pénz vagy buzakölcsönt
keresek biztosítókra. —
a kiadóba. 2683

Egy
cipész segéd felvétetik
és egy tanuló fizetéssel.
Miklós 38. 2685

Szoptató
dada keresetnek dr. Láng
szanatóriuma, Kossuth-
utca 39. sz. 2686

Jó
női munkás cipész seg-
géd raktár munkára
felvesz. Oláh Károly,
Külsővásártör 16. 2682

Házvezetőnői
állást keres azonnalra
elvált asszony. Baga-
mér, postrestante „El-
vált asszony jelígre.”
H1094

Butorozott
szobát keres állásban
levő nő. Ajánlatokat
Hajdúföld kiadója.
H1118

Gyakorlott
pénztárnoknő felvétetik
Kontsek Géza Kereske-
delmi Rt.-nál, Kossuth-
utca 13. H1121

Jó
munkás fodrászsegéd
azonnal beléphet Enye-
dnyél, Hajdúhadház.
H1123

Egy
engrosista és egy deta-
ilista segédet felveszünk
Eisenberg Testvérek.
F1014

Hetest
felveszünk Eisenberg
Testvérek, Hatvan-utca
35. F1015

Nyilastelepl
kenyerlerakatunkba el-
árústónő felvétetik. —
Bethlen-utca 23. Ko-
rena kenyérgyár. F1019

Pénztáros
kisasszony, szép írással
bíró, magas fizetéssel
felvétetik Stern festék-
üzletében, Piac-u. 10.
F1021

Különbejárati
utcai szobát keresek
előszobával butorozva,
vagy butorozatlanul.
Czim: Hajdúföldnél.
H1129

Tiszta
literes üvegeket minden
mennyiségben a legma-
gasabb áron vesz a
„Hangya” Rózsa-utcai
üzlete. H1130

Drótháló
kerítéssel 1 m. szélest
keresek sürgösen meg-
vétels. Batthyány 14.
H1131

Raktárnok,
anyagkezelő, csomagoló
vagy ehhez hasonló ál-
lást keres 29 éves, nős
fűszerkereskedő, ki iro-
dai teendők végzésében
gyakorlattal bír. Szívés
megkeresést „Állandó
29” jelígre a kiadóba
kér. H1132

Keresek
egy önállóan dolgozó
kovácssegédet, ki első-
rendű munkát végez.
Fólián András lakatos-
mester, Hajduböször-
mény 1272. sz. T1155

Eladás

Eladó
Vendég-utca 74. Egy
szoba beköltözhető, 54
millió. Értekezni Si-
monffy 37. 2694

Öndódon
a Kádár-dűllőben 20
hold fekete föld eladó.
Értekezhetni Rákóczi-
utca 8., keresztépület.
2695

Eladó
a Vörösmarty 2. számú
ház, 2 szoba, konyha a
vevőnek átadó, istálló.
2703

Vadászgyevert,
Browning 12-es eladó.
Lomb 13., d. u. 2-4.
2705

Plymouth
kakasok, kiváló tenyész-
állatok, fajgalambok el-
adók. Homokkert, Szá-
bó Kálmán-utca 45.
2707

Eladó
kinyitó ág rugóval,
függő rézlámpa, zsaket
öltöny, 37-es női félcipő,
Cim Egyetértés kiadó-
ban. 2712

Vadonutaj
férfi cipő és női 36-os
kivágott lakk 250 ezré-
vel eladók. Szappanos
3. Házmasternél. 2713

2-3 HP.
magánjáró eséplő gar-
nitura eladó és egy
Wertheim szekrény Mik-
lós-u. 33. 2684

Eladó
elsőrendű 70 mázsa
anyaszéna és sarju, ki-
adó 10 jószágának őszi
legelő a vágóhid mel-
lett, Diószegi-uton. Ér-
tekezni Molnár Lukács-
nál, Kossuth-utca, Vá-
rosháza alatt. 2655

Eladó
a Halápon 2 hold föld.
Ára 26.000.000 k. Ér-
tekezni Hunyadi-u. 15.
T1138

Eladó
6-8 újbor, befalazható
120 literes rézűst, gáz-
kályha faszénre, 500 li-
teres boros hordó el-
adó. Konez, Péterfia-
utca 30. H1136

Eladó
ajtós stélzsi, horgonyoz-
tást puld, jégsekrety,
asztal, lóca. Boesky-
tér 18. szám, italmérés.
T1156

Az EGYETÉRTÉS
telefonszáma 4.

Nem olcsón, hanem INGYEN
készítem ruháját vagy INGYEN
adom egész öltönyt, téli kabátot, kosztü-
möt stb. annak, kinek rendelő száma
sorsolás alapján kir. közjegyző jelenléte-
ben kihuzatik.

Eddigi szerencsések Huszti B., Fehér
K., Schirff J., Polgár S. urak.

A mai naptól a női szabóságban a francia munka
vezetését F. LŐP GIZELLA végzi. Egy ruha
munkadíja 100.000 kor. Kosztümmöt, köpenyt, selyem
ruhát és férfi öltönyöket havi részletfizetés mel-
lett is készítek.

TEGDES JANOS
női- és férfiszabó. — Péterfia-utca 42. sz.